

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова

О.В. ПОГОРЄЛОВА, К.С. БУРУНСУЗ

Методичні вказівки  
до виконання практичних робіт з дисципліни  
«Аналіз господарської діяльності»  
студентами  
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Рекомендовано Методичною радою НУК

Миколаїв 2019

УДК 657:336.221(076)

П 43

*Автори:* О.В. Погорєлова, канд.екон. наук, професор:

К.С. Бурунсуз, канд.техн. наук, ст. викладач

Рецензент Л.Б. Прокопович, канд.екон. наук, доцент

### **Погорєлова О.В.**

Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Аналіз господарської діяльності» студентами спеціальності 071 «Облік та оподаткування» / О.В. Погорєлова, К.С. Бурунсуз. – Миколаїв: НУК, 2019. – 40 с.

Методичні вказівки до виконання практичних робіт призначені для закріплення знань, набуття умінь та навиків майбутніми фахівцями з обліку, аналізу, оподаткування та аудиту щодо вмілого використання прийомів і методів аналізу господарської діяльності в ході дослідження фінансово-економічних процесів, що відбуваються на сучасному підприємстві у всій багатогранності та взаємозалежності.

УДК 657:336.221(076)

Погорєлова О.В., Бурунсуз К.С., 2019  
Національний університет кораблебудування  
імені адмірала Макарова

## ЗМІСТ

|                                                                              |  |
|------------------------------------------------------------------------------|--|
| ВСТУП.....                                                                   |  |
| Загальні методичні рекомендації.....                                         |  |
| Загальні теоретичні відомості.....                                           |  |
| Практичні завдання.....                                                      |  |
| Рекомендована література з дисципліни «Аналіз господарської діяльності»..... |  |

## ВСТУП

Дисципліна «Аналіз господарської діяльності» є важливим ланцюгом у програмі професійної підготовки бухгалтерів, економістів, менеджерів і фінансистів.

В умовах ринкової економіки аналіз є складовою процесу управління підприємством. Тільки на основі аналітичних розрахунків можливо оперативно приймати обґрунтовані управлінські рішення, оптимізувати діяльність підприємства.

За допомогою аналізу вивчаються тенденції розвитку, глибоко і системно досліджуються фактори змін результатів діяльності, узгоджуються плани й управлінські рішення, здійснюється контроль за їх виконанням, виявляються резерви підвищення ефективності виробництва і реалізації продукції (товарів), оцінюються результати діяльності підприємства, розробляється економічна стратегія його розвитку.

Для повного оволодіння матеріалом дисципліни «Аналіз господарської діяльності» студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу. Завдання контрольної роботи складається з теоретичного запитання та практичних завдань, що дає змогу студенту показати знання теорії економічного аналізу та вміння використати його способів і прийомів в практиці господарської діяльності.

Методичні вказівки до контрольних робіт з дисципліни «Аналіз господарської діяльності» складені відповідно до програми нормативної навчальної дисципліни підготовки бакалаврів «Аналіз господарської діяльності» для спеціальності «Облік і оподаткування». Вони розроблені для практичної підтримки сучасного навчального процесу у вищих навчальних закладах.

Метою даних методичних вказівок є закріплення знань, набуття умінь та навиків майбутніми фахівцями з обліку, аналізу, оподаткування та аудиту щодо вмілого використання прийомів і методів аналізу господарської діяльності в ході дослідження фінансово-економічних процесів, що

відбуваються на сучасному підприємстві у всій багатогранності та взаємозалежності.

Навчальна дисципліна «Аналіз господарської діяльності» ґрунтується на знаннях з теорії та практики економічного аналізу, мікроекономіки, економіки підприємства, статистики, маркетингу, фінансового та управлінського обліку.

Методичні вказівки до контрольних робіт з дисципліни «Аналіз господарської діяльності» охоплює 10 тем, а саме:

Тема 1. Аналіз господарської діяльності та його роль в управлінні підприємством;

Тема 2. Метод та науковий інструментарій аналізу господарської діяльності;

Тема 3. Організаційно-інформаційне забезпечення аналітичної роботи економічних суб'єктів;

Тема 4. Контрольно-діагностичні методи аналізу діяльності підприємства;

Тема 5. Методи і моделі прогнозування, пошуку потенційних можливостей розвитку підприємства та оптимізації його діяльності;

Тема 6. Аналіз фінансової звітності підприємства;

Тема 7. Аналіз бізнес-процесів підприємства;

Тема 8. Аналіз конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості та результативності бізнес-процесів;

Тема 9. Основи інвестиційного аналізу;

Тема 10. Системи аналітичного вимірювання результативності бізнесу та методи побудови рейтингових оцінок.

Таким чином, методичні вказівки до контрольних робіт з дисципліни «Аналіз господарської діяльності» гармонійно поєднують теоретичний і практичний матеріал, закріплюють та поглиблюють знання студентів в процесі виконання самостійної та індивідуальної роботи.

### Загальні методичні рекомендації

В завданнях контрольної роботи передбачено 30 варіантів завдань. Студент обирає варіант завдань. Студент обирає варіант за номером, який він має у журналі успішності академічної групи.

У практичній частині роботи студенти мають показати вміння володіти основними прийомами економічного аналізу (порівняння, елімінування та ін.). Задачі слід розв'язувати самостійно, пояснюючи розв'язання необхідними формулами і розрахунками. Зроблені в кожній задачі аналітичні розрахунки обов'язково повинні супроводжуватися висновками про відхилення від встановлених параметрів, можливі причини відхилень, величини впливу факторів на зміну результативного показника, визначення заходів щодо мобілізації виявлених резервів.

Під час виконання контрольної роботи необхідно дотримуватись таких вимог:

1. Контрольну роботу слід виконати та подати у встановлені кафедрою терміни.
2. Перед розв'язанням задачі повністю подати її умову.
3. Задачі, в яких вказані лише відповіді без розрахунків, пояснень, висновків, вважатимуться нерозв'язаними. Роботи, списані частково або повністю, не зараховуються.
4. Робота має бути оформлена акуратно: сторінки пронумеровані, залишені поля для зауважень рецензента.
5. Наприкінці роботи потрібно поставити особистий підпис і дату, а також навести перелік використаної літератури. Це необхідно для того, щоб рецензент зміг зробити студенту конкретні зауваження і надати вказівки для подальшого вивчення курсу з посиланнями на підручник або навчальний посібник.

Якщо студент не може самостійно виконати контрольну роботу (або її частину) через труднощі, що виникли в процесі засвоєння навчального матеріалу, йому необхідно звернутися за консультацією до викладача.

## Загальні теоретичні відомості

### Метод ланцюгових підставок.

Метод ланцюгових підставок – один із найпоширеніших методів, який використовується для виявлення впливу чинників на результати господарювання.

Сутність цього методу полягає у послідовній заміні базових величин фактичними. Така заміна називається підставною. Після цього визначають їх вплив на узагальнюючі показники.

### Приклад.

Застосування методу ланцюгових підставок. За даними табл. 1 визначити вплив окремих чинників на витрати каталізатора у процесі виробництва мінеральних добрив.

Таблиця 1

| Показник                            | Плановий | Фактичний | +/-<br>відхилення | Умовні<br>показники |
|-------------------------------------|----------|-----------|-------------------|---------------------|
| Обсяг виробництва, тис. грн.        | 6200     | 600       | -200              | Д                   |
| Поточні витрати, кг/т               | 0,623    | 0,618     | -0,005            | Н                   |
| Ціна однієї тони каталізатора, грн. | 142      | 151,2     | +3,2              | Ц                   |
| Витрати каталізатора, тис. грн.     | 548,5    | 560,65    | +12,15            | З                   |

Розв'язок:

Визначимо характер функціонального взаємозв'язку між показниками

$$З = Д \cdot h \cdot Ц;$$

Виявимо зміну узагальнюючого показника при впливі змінних часткових показників

- усі часткові показники є плановими:

$$З_n = Д_n \cdot h_n \cdot Ц_n = 548,5;$$

змінюємо обсяг планового виробництва на фактичне значення показника:

$$З' = Д_{ф} \cdot h_n \cdot Ц_n = 600 \cdot 0,618 = 530,8;$$

змінюємо планові поточні витрати на фактичне значення показника:

$$З'' = Дф \cdot hф \cdot Цn = 600 \cdot 0,618 \cdot 142 = 526,5;$$

усі показники є фактичними:

$$З''' = Дф \cdot hф \cdot Цф = 6000 \cdot 0,618 \cdot 151,2 = 560,65.$$

Визначаємо вплив окремих чинників на узагальнюючий показник за рахунок зміни обсягу виробництва:

$$\Delta Z_d = З' - Зn = 530,8 - 548,5 = -17,3;$$

за рахунок зміни поточних витрат:

$$\Delta Zh = З'' - З' = 526,5 - 530,8 = -4,5;$$

за рахунок зміни ціни однієї тони каталізатора:

$$\Delta Z_{\varphi} = Зф - З'' = 560,65 - 526,5 = 34,15;$$

$$\Delta Z = Зф - Зn = 560,65 - 548,5 = 12,15;$$

$$\Delta Z = \pm \Delta Z_d \pm \Delta Zh \pm \Delta Z_{\varphi} = -17,3 - 4,5 + 34,15 = 12,15.$$

Висновки:

економія (17,3 тис. грн.) – результат невиконання обсягів виробництва;

економія (4,5 тис. грн.) – свідчить про високий професіоналізм технологів. Згідно із законодавством 50% економії спрямовується на преміювання працівників.

Слід зауважити, що у зв'язку з економією погіршується робота служби маркетингу, що дає змогу постачальникам диктувати ціни на каталізатор

$$\frac{151}{142} = 108,9\%.$$

### **Інтегральний метод.**

У процесі застосування інтегрального методу узагальнюючий показний розглядається як функція багатьох змінних.

В економічному аналізі використовують форми розрахунку впливу окремих чинників на узагальнюючі показники із застосуванням різних видів функцій. Розглянемо такі їх види:

$$1. \quad F = f(x, y) = xy;$$

$$\Delta Z_{\text{заг}} = x_1 \cdot y_1 - x_0 \cdot y_0;$$

$$\Delta Z_x = \Delta_x \cdot y_0 \cdot \frac{\Delta_x \cdot \Delta_y}{2};$$

$$\Delta Z_y = \Delta_x \cdot x_0 \cdot \frac{\Delta_x \cdot \Delta_y}{2};$$

$$\Delta Z_n = \Delta Z_{заг} - \Delta Z_x.$$

Прикладом цього виду функції є:

- показник реалізації товарної продукції

$$Q = D \cdot C;$$

- фонди заробітної плати;

$$\Phi_{зп} = Z_{сер.міс} \cdot N_{працівників};$$

- витрати на виробництво;

$$Витрати = D \cdot \frac{C}{B_{\text{од.продукції}}}.$$

$$2. \quad F = f\left(\frac{x}{y}\right) = \frac{x}{y};$$

$$\Delta F_y = \frac{x_1}{y_1} - \frac{x_0}{y_0};$$

$$\Delta F_x = \frac{\Delta_x}{\Delta_y} \ln \left| \frac{y_1}{y_0} \right|;$$

$$F_y = F_{заг} - \Delta F_x.$$

Функції цього виду застосовуються для аналізу:

- продуктивності праці

$$P = \frac{Витрати}{N};$$

- собівартості однієї одиниці продукції

$$\frac{C}{B_{\text{од.}}}} = \frac{Витрати}{D}.$$

3. Якщо показник визначається за функцією

$$F = f\left(\frac{x}{y+z}\right) = \frac{x}{y+z},$$

то у процесі аналізу використовуються:

$$\Delta F_{zag} = \frac{x_1}{y_1 + z_1} - \frac{x_1}{y_0 + z_0};$$

$$\Delta F_x = \frac{\Delta_x}{\Delta_y + \Delta_z} \cdot \ln \left| \frac{y + z_1}{y_0 + z_0} \right|;$$

$$\Delta F_y = \frac{\Delta F_{zag} - \Delta F_x}{\Delta_y + \Delta_z} \cdot \Delta_y;$$

$$\Delta F_z = \frac{\Delta F_{zag} - \Delta F_x}{\Delta_y + \Delta_z} \cdot \Delta_z.$$

Ці формули використовуються в економіці для аналізу рентабельності виробництва.

### **Індексний метод.**

Індексний метод потребує функціонального взаємозв'язку між узагальнюючим показником і чинником впливу на нього.

Для оцінювання впливу кожного чинника використовують індексні модулі, до них належать повний та часткові індекси.

Якщо

$$D = Q \cdot P,$$

$$\text{то } I_{zag} = \frac{D_1}{D_0} = \frac{\sum Q_1 \cdot P_1}{\sum Q_0 \cdot P_0}.$$

Загальний індекс можна подати у розгорнутому вигляді:

$$I_{zag} = \frac{\sum Q_1 \cdot P_0}{\sum Q_0 \cdot P_0} \cdot \frac{\sum Q_1 \cdot P_1}{\sum Q_1 \cdot P_0},$$

$$I_{\phi} = \frac{\sum q_1 \cdot p_0}{\sum q_0 \cdot p_0}; \quad I_{\pi} = \frac{\sum q_1 \cdot p_1}{\sum q_0 \cdot p_0}.$$

$$I_{\text{заг}} = I_{\phi} \cdot I_{\pi},$$

де  $I_{\phi}$  - індекс фактичного обсягу;

$I_{\pi}$  - індекс якісного обсягу.

Індексний метод застосовується для аналізу:

- виробництва у зв'язку зі зміною кількості працівників ( $q$ ) і продуктивності праці ( $p$ );
- фонду заробітної плати (Фзп) у зв'язку зі зміною кількості працівників ( $q$ ) і середньомісячної заробітної плати ( $p$ );
- обсягу реалізації продукції під впливом кількості товарів у натуральних одиницях вимірювання ( $q$ ) та їх ціни ( $p$ ).

Кількісна оцінка впливу окремих чинників на узагальнюючий показник може визначатися як різниця між чисельником і знаменником часткових індексів

$$\Delta D = \sum q_1 \cdot p_0 - \sum q_0 \cdot p_0,$$

$$\Delta D_p = \sum q_1 \cdot p_1 - \sum q_1 \cdot p_0.$$

Очевидно, що

$$\Delta D = D_1 - D_0,$$

$$\text{або } \pm \Delta D_{\text{від } q} \pm D_{\text{від } q}.$$

### Аналіз ресурсного потенціалу підприємства

| №<br>п/п | Середньорічна<br>чисельність<br>робітників (Ч) |                   | Відпрацьовано<br>людино-днів,<br>(Чд) |                   | Відпрацьовано<br>людино-годин,<br>(Чг) |                   | Обсяг<br>виробництва,<br>тис. грн. |                   | Середня тривалість<br>робочої зміни, год. | Середнього динний<br>виробіток, Вг, грн. |
|----------|------------------------------------------------|-------------------|---------------------------------------|-------------------|----------------------------------------|-------------------|------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------|------------------------------------------|
|          | Минулий<br>період                              | Звітний<br>період | Минулий<br>період                     | Звітний<br>період | Минулий<br>період                      | Звітний<br>період | Минулий<br>період                  | Звітний<br>період |                                           |                                          |
| 1.       | 8100                                           | 8181              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200000                            | 6240000           | Розрахувати                               | Розрахувати                              |
| 2.       | 8106                                           | 8187              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200005                            | 6240005           |                                           |                                          |
| 3.       | 8112                                           | 8193              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200010                            | 6240010           |                                           |                                          |
| 4.       | 8118                                           | 8199              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200015                            | 6240015           |                                           |                                          |
| 5.       | 8124                                           | 8205              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200020                            | 6240020           |                                           |                                          |
| 6.       | 8130                                           | 8211              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200025                            | 6240025           |                                           |                                          |
| 7.       | 8136                                           | 8217              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200030                            | 6240030           |                                           |                                          |
| 8.       | 8142                                           | 8223              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200035                            | 6240035           |                                           |                                          |
| 9.       | 8148                                           | 8229              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200040                            | 6240040           |                                           |                                          |
| 10.      | 8154                                           | 8235              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200045                            | 6240045           |                                           |                                          |
| 11.      | 8160                                           | 8241              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200050                            | 6240050           |                                           |                                          |
| 12.      | 8166                                           | 8247              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200055                            | 6240055           |                                           |                                          |
| 13.      | 8172                                           | 8253              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200060                            | 6240060           |                                           |                                          |
| 14.      | 8178                                           | 8259              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200065                            | 6240065           |                                           |                                          |
| 15.      | 8184                                           | 8265              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200070                            | 6240070           |                                           |                                          |
| 16.      | 8190                                           | 8271              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200075                            | 6240075           |                                           |                                          |
| 17.      | 8196                                           | 8277              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200080                            | 6240080           |                                           |                                          |
| 18.      | 8202                                           | 8283              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200085                            | 6240085           |                                           |                                          |
| 19.      | 8208                                           | 8289              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200090                            | 6240090           |                                           |                                          |
| 20.      | 8214                                           | 8295              | 1944000                               | 1971621           | 14580000                               | 13801347          | 5200095                            | 6240095           |                                           |                                          |

#### Завдання

Проаналізувати динаміку показників. Розрахунки представити у таблиці.

Проаналізувати вплив факторів (середньорічної чисельності робітників (Ч), кількості відпрацьованих людино-днів, (Чд), кількості відпрацьованих людино-годин, (Чг) на обсяг виробництва за методом відносних різниць.

Зробити висновки.

| №<br>п/п | Матеріальні витрати, тис.<br>грн. |                   | Матеріаловіддача, грн. |                   | Обсяг виробництва |                   |
|----------|-----------------------------------|-------------------|------------------------|-------------------|-------------------|-------------------|
|          | Минулий<br>період                 | Звітний<br>період | Минулий<br>період      | Звітний<br>період | Минулий<br>період | Звітний<br>період |
| 1.       | 2878150                           | 3566212           | Розрахувати            | Розрахувати       | 5200000           | 6240000           |
| 2.       | 2878158                           | 3566220           |                        |                   | 5200005           | 6240005           |
| 3.       | 2878166                           | 3566228           |                        |                   | 5200010           | 6240010           |
| 4.       | 2878174                           | 3566236           |                        |                   | 5200015           | 6240015           |
| 5.       | 2878182                           | 3566244           |                        |                   | 5200020           | 6240020           |
| 6.       | 2878190                           | 3566252           |                        |                   | 5200025           | 6240025           |
| 7.       | 2878198                           | 3566260           |                        |                   | 5200030           | 6240030           |
| 8.       | 2878206                           | 3566268           |                        |                   | 5200035           | 6240035           |
| 9.       | 2878214                           | 3566276           |                        |                   | 5200040           | 6240040           |
| 10.      | 2878222                           | 3566284           |                        |                   | 5200045           | 6240045           |
| 11.      | 2878230                           | 3566292           |                        |                   | 5200050           | 6240050           |
| 12.      | 2878238                           | 3566300           |                        |                   | 5200055           | 6240055           |
| 13.      | 2878246                           | 3566308           |                        |                   | 5200060           | 6240060           |
| 14.      | 2878254                           | 3566316           |                        |                   | 5200065           | 6240065           |
| 15.      | 2878262                           | 3566324           |                        |                   | 5200070           | 6240070           |
| 16.      | 2878270                           | 3566332           |                        |                   | 5200075           | 6240075           |
| 17.      | 2878278                           | 3566340           |                        |                   | 5200080           | 6240080           |
| 18.      | 2878286                           | 3566348           |                        |                   | 5200085           | 6240085           |
| 19.      | 2878294                           | 3566356           |                        |                   | 5200090           | 6240090           |
| 20.      | 2878302                           | 3566364           |                        |                   | 5200095           | 6240095           |

### Завдання

Проаналізувати динаміку показників.

Проаналізувати вплив факторів (зміни матеріаловіддачі, зміни матеріальних витрат, середньорічної чисельності робітників (Ч), кількості відпрацьованих людино-днів, (Чд), інтегральним методом.

Зробити висновки.

| №<br>п/п | Випуск продукції,<br>тис. грн. |                   | Середньорічна вартість<br>активної частини<br>виробничих ОЗ, тис.<br>грн. |                   | Відпрацьовано<br>днів активною<br>частиною ОЗ |                   | Коефіцієнт<br>змінності |                   |
|----------|--------------------------------|-------------------|---------------------------------------------------------------------------|-------------------|-----------------------------------------------|-------------------|-------------------------|-------------------|
|          | Минулий<br>період              | Звітний<br>період | Минулий<br>період                                                         | Звітний<br>період | Минулий<br>період                             | Звітний<br>період | Минулий<br>період       | Звітний<br>період |
| 1.       | 5200000                        | 6240000           | 1076098                                                                   | 1108604           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,05              |
| 2.       | 5200005                        | 6240005           | 1076108                                                                   | 1108614           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,06              |
| 3.       | 5200010                        | 6240010           | 1076118                                                                   | 1108624           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,07              |
| 4.       | 5200015                        | 6240015           | 1076128                                                                   | 1108634           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,05              |
| 5.       | 5200020                        | 6240020           | 1076138                                                                   | 1108644           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,06              |
| 6.       | 5200025                        | 6240025           | 1076148                                                                   | 1108654           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,07              |
| 7.       | 5200030                        | 6240030           | 1076158                                                                   | 1108664           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,05              |
| 8.       | 5200035                        | 6240035           | 1076168                                                                   | 1108674           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,06              |
| 9.       | 5200040                        | 6240040           | 1076178                                                                   | 1108684           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,07              |
| 10.      | 5200045                        | 6240045           | 1076188                                                                   | 1108694           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,05              |
| 11.      | 5200050                        | 6240050           | 1076198                                                                   | 1108704           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,06              |
| 12.      | 5200055                        | 6240055           | 1076208                                                                   | 1108714           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,07              |
| 13.      | 5200060                        | 6240060           | 1076218                                                                   | 1108724           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,05              |
| 14.      | 5200065                        | 6240065           | 1076228                                                                   | 1108734           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,06              |
| 15.      | 5200070                        | 6240070           | 1076238                                                                   | 1108744           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,07              |
| 16.      | 5200075                        | 6240075           | 1076248                                                                   | 1108754           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,05              |
| 17.      | 5200080                        | 6240080           | 1076258                                                                   | 1108764           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,06              |
| 18.      | 5200085                        | 6240085           | 1076268                                                                   | 1108774           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,07              |
| 19.      | 5200090                        | 6240090           | 1076278                                                                   | 1108784           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,05              |
| 20.      | 5200095                        | 6240095           | 1076288                                                                   | 1108794           | 240                                           | 241               | 1                       | 1,06              |

### Завдання

Проаналізувати динаміку показників. Розрахунки представити у таблиці.

Проаналізувати вплив факторів (вартості активної частини основних засобів, кількості відпрацьованих люд.-днів активною частиною ОЗ, (Чд), коефіцієнта змінності, середньої тривалості робочої зміни, фондівдачі на зміну обсягу виробництва) за методом абсолютних різниць.

### Зробити висновки

## Практичні завдання

Завдання 1. Розрахуйте вплив факторів на прибуток від реалізації (на підприємстві один вид продукції).

Таблиця 1

| Варіант | Реалізовано продукції, т |          | Собівартість 1 т продукції, грн |          | Ціна 1 т, грн |          |
|---------|--------------------------|----------|---------------------------------|----------|---------------|----------|
|         | за планом                | фактично | за планом                       | фактично | за планом     | фактично |
| 1       | 2                        | 3        | 4                               | 5        | 6             | 7        |
| 1       | 1200                     | 1000     | 100                             | 90       | 140           | 200      |
| 3       | 1000                     | 800      | 500                             | 520      | 600           | 640      |
| 2       | 900                      | 1000     | 200                             | 180      | 400           | 380      |
| 4       | 800                      | 920      | 600                             | 620      | 120           | 130      |
| 5       | 6000                     | 5600     | 120                             | 140      | 250           | 210      |
| 6       | 1500                     | 1400     | 80                              | 90       | 200           | 250      |
| 7       | 850                      | 900      | 130                             | 135      | 240           | 280      |
| 8       | 920                      | 950      | 540                             | 550      | 600           | 600      |
| 9       | 930                      | 680      | 340                             | 320      | 580           | 630      |
| 10      | 150                      | 1200     | 440                             | 410      | 650           | 680      |
| 11      | 1200                     | 1100     | 350                             | 370      | 700           | 740      |
| 12      | 1500                     | 1600     | 780                             | 760      | 860           | 940      |
| 13      | 1400                     | 1250     | 340                             | 350      | 480           | 520      |
| 14      | 1250                     | 1500     | 800                             | 840      | 960           | 1020     |
| 15      | 1240                     | 1300     | 260                             | 280      | 530           | 540      |
| 16      | 1600                     | 1650     | 440                             | 380      | 650           | 720      |
| 17      | 1400                     | 1200     | 300                             | 320      | 700           | 750      |
| 18      | 800                      | 900      | 280                             | 300      | 400           | 450      |
| 19      | 1600                     | 1200     | 130                             | 120      | 320           | 350      |
| 20      | 1300                     | 1250     | 450                             | 480      | 650           | 700      |
| 21      | 1500                     | 1650     | 370                             | 400      | 130           | 170      |
| 22      | 1100                     | 1200     | 800                             | 780      | 900           | 890      |
| 23      | 1350                     | 1400     | 900                             | 860      | 1000          | 980      |
| 24      | 850                      | 900      | 120                             | 130      | 460           | 480      |
| 25      | 600                      | 800      | 300                             | 280      | 530           | 500      |
| 26      | 1600                     | 1650     | 670                             | 690      | 820           | 870      |
| 27      | 1280                     | 1320     | 480                             | 460      | 740           | 730      |
| 28      | 1500                     | 1400     | 450                             | 500      | 680           | 700      |
| 29      | 1250                     | 1200     | 870                             | 850      | 1000          | 1100     |
| 30      | 800                      | 860      | 180                             | 200      | 420           | 490      |

Методичні рекомендації до виконання.

Аналіз прибутку включає наступні етапи:

1. Перевірка обґрунтованості і напруженості, плану прибутку звітнього періоду.
2. Загальна оцінка виконання плану (прогнозу) прибутку, його динаміка.
3. Визначення відхилення фактичного прибутку від передбаченого планом (прогнозом) та виявлення динаміки за попередні періоди.
4. Вивчення впливу факторів на зміну величини прибутку.
5. Визначення суми резервів зростання прибутку і розробка рекомендацій щодо використання їх в управлінні формуванням прибутку.
6. Вивчення основних напрямків розподілу прибутку.

Основну частину прибутку підприємства одержують від реалізації продукції і послуг. У процесі аналізу вивчають динаміку, виконання плану прибутку від реалізації продукції і визначають фактори зміни її суми.

Прибуток від реалізації продукції в цілому по підприємству залежить від чотирьох факторів першого рівня співвідпорядкованості: обсягу реалізації продукції (ОРП); її структури (ПВ<sub>i</sub>); собівартості (C<sub>i</sub>) і рівня середньо реалізаційних цін (Ц<sub>i</sub>).

$$\Pi = \sum [\text{ОРП}_{\text{заг.}} \times \text{ПВ}_i (\text{Ц}_i - \text{C}_i)],$$

Таблиця

Вихідні дані для факторного аналізу прибутку  
від реалізації продукції, тис.грн.

| Показник                                         | Базовий період                                | Дані базового періоду<br>перераховані на<br>обсяг продажів<br>звітнього періоду | Звітний період                                |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| Чистий дохід від<br>реалізації<br>продукції (ЧД) | $\sum (\text{ОРП}_{i0} \times \text{Ц}_{i0})$ | $\sum (\text{ОРП}_{i1} \times \text{Ц}_{i0})$                                   | $\sum (\text{ОРП}_{i1} \times \text{Ц}_{i1})$ |

| Повна собівартість продукції (С)      | $\Sigma(\text{ОРП}_{i0} \times C_{i0})$ | $\Sigma(\text{ОРП}_{i1} \times C_{i0})$ | $\Sigma(\text{ОРП}_{i1} \times C_{i1})$ |
|---------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------|
| Прибуток від реалізації продукції (П) |                                         |                                         |                                         |

Виконання плану і динаміка прибутку від реалізації окремих видів продукції залежить від трьох факторів першого порядку і обсягу продажів продукції ( $\text{ОРП}_i$ ), собівартості ( $C_i$ ) і середньо реалізаційних цін ( $\Pi_i$ ). Факторна модель прибутку від реалізації продукції окремих видів має вигляд:

$$\Pi_i = \text{ОРП}_i(\Pi_i - C_i)$$

Розрахунок впливу факторів на зміну суми прибутку методом ланцюгових підстановок:

$$\Pi_0 = \text{ОРП}_0(\Pi_0 - C_0)$$

$$\Pi_{\text{ум.1}} = \text{ОРП}_1(\Pi_0 - C_0)$$

$$\Pi_{\text{ум.2}} = \text{ОРП}_1(\Pi_1 - C_0)$$

$$\Pi_1 = \text{ОРП}_1(\Pi_1 - C_1)$$

$$\Delta \Pi_{\text{заг}} = \Pi_1 - \Pi_0$$

$$\Delta \Pi_{\text{орп}} = \Pi_{\text{ум.1}} - \Pi_0$$

$$\Delta \Pi_{\Pi} = \Pi_{\text{ум.2}} - \Pi_{\text{ум.1}}$$

$$\Delta \Pi_C = \Pi_1 - \Pi_{\text{ум.2}}$$

За методом абсолютних різниць:

$$\Delta \Pi_{\text{орп}} = (\text{ОРП}_1 - \text{ОРП}_0)(\Pi_0 - C_0)$$

$$\Delta \Pi_{\Pi} = (\Pi_1 - \Pi_0) \text{ОРП}_1$$

$$\Delta \Pi_C = -(C_1 - C_0) \text{ОРП}_1$$

Завдання 2. Проаналізуйте виконання плану за асортиментом. Розрахуйте коефіцієнти асортиментності, оновлення асортименту та зробіть відповідні аналітичні висновки.

Таблиця 2 (тис. грн)

| Варіант | Вид продукції |      |     |     |      |      |       |
|---------|---------------|------|-----|-----|------|------|-------|
|         | А             | Б    | В   | Г   | Д    | інша | разом |
| А       | 1             | 2    | 3   | 4   | 5    | 6    | 7     |
| 1       | 400           | 1900 | 505 | 820 | 305  | ?    | 5020  |
| 3       | 360           | 1820 | 520 | 840 | 310  | ?    | 5080  |
| 2       | 320           | 1840 | 480 | 860 | 350  | ?    | 5075  |
| 4       | 380           | 1780 | 510 | 910 | 340  | ?    | 4950  |
| 5       | 200           | 1690 | 515 | 890 | 315  | ?    | 5100  |
| 6       | 280           | 1850 | 505 | 855 | 290  | ?    | 4800  |
| 7       | 310           | 1710 | 530 | 870 | 310  | ?    | 4900  |
| 8       | 300           | 1818 | 495 | 895 | 302  | ?    | 5120  |
| 9       | 404           | 1836 | 506 | 840 | 290  | ?    | 5400  |
| 10      | 420           | 1854 | 512 | 830 | 294  | ?    | 5160  |
| 11      | 388           | 1782 | 530 | 892 | 308  | ?    | 5120  |
| 12      | 300           | 1800 | 504 | 880 | 2960 | ?    | 4750  |
| 13      | 400           | 1872 | 500 | 800 | 328  | ?    | 5140  |
| 14      | 408           | 1827 | 513 | 820 | 292  | ?    | 5250  |
| 15      | 350           | 1845 | 500 | 845 | 310  | ?    | 4800  |
| 16      | 408           | 1860 | 512 | 780 | 280  | ?    | 5140  |
| 17      | 360           | 1890 | 504 | 840 | 306  | ?    | 5120  |
| 18      | 362           | 1762 | 532 | 920 | 318  | ?    | 5125  |
| 19      | 378           | 1728 | 544 | 900 | 330  | ?    | 5250  |
| 20      | 352           | 1800 | 508 | 848 | 342  | ?    | 5075  |
| 21      | 402           | 1827 | 513 | 825 | 293  | ?    | 4850  |
| 22      | 380           | 1809 | 511 | 850 | 280  | ?    | 4925  |
| 23      | 320           | 1850 | 530 | 860 | 290  | ?    | 5100  |
| 24      | 390           | 1809 | 511 | 840 | 289  | ?    | 5050  |
| 25      | 375           | 1818 | 517 | 820 | 350  | ?    | 5150  |
| 26      | 356           | 1836 | 488 | 840 | 300  | ?    | 4800  |
| 27      | 340           | 1872 | 500 | 830 | 328  | ?    | 5200  |
| 28      | 220           | 1800 | 540 | 860 | 310  | ?    | 5020  |
| 29      | 275           | 1768 | 532 | 910 | 305  | ?    | 5040  |
| 30      | 390           | 1782 | 518 | 900 | 310  | ?    | 4960  |

| Для всіх варіантів |     |      |     |     |     |      |      |
|--------------------|-----|------|-----|-----|-----|------|------|
| Планові показники  | 400 | 1800 | 500 | 850 | 300 | 1150 | 5000 |
| Минулий рік        | —   | 1600 | 480 | 900 | 400 | 1300 | 4780 |

Методичні рекомендації до виконання:

Номенклатура – перелік продукції (робіт, послуг) однакового призначення, який формується згідно з класифікацією видів економічної діяльності.

Асортимент – перелік найменувань продукції у межах кожної позиції номенклатури із зазначенням обсягу за кожним видом продукції.

Оновлення асортименту – процес заміни застарілих зразків продукції сучаснішими або випуск принципово нової продукції.

Способи оцінки виконання плану за асортиментом продукції:

За найменшим процентом – за показник виконання плану з асортименту приймають найнижчий відсоток виконання плану виробництва серед позицій, за яким план невиконаний;

За середнім процентом – у виконання плану з асортименту зараховують фактичний випуск продукції, але не вище планового завдання.

Зіставлення – порівняння кількості виробів, за якими план виконано, до загальної кількості запланованих видів продукції.

Виконання плану – збереження у фактичному випуску продукції передбаченого співвідношення її окремих видів.

Показники асортименту продукції:

$$K_{AC} = Q^3 / Q_{ПЛ}, \text{ де}$$

$K_{AC}$  – коефіцієнт асортиментності;

$Q^3$  – обсяг продукції, зарахованої у виконання плану за асортиментом;

$Q_{ПЛ}$  – обсяг виробництва (реалізації) за планом.

$$K_{он}^{nl} = \frac{Q_{nl}^н}{Q_{nl}}$$

$$K_{он}^{\phi} = \frac{Q_{\phi}^н}{Q_{\phi}}, \text{ де}$$

$K_{он}$  – коефіцієнт оновлення асортименту продукції;

$K_{он}^{nl}$  -  $K_{он}^{\phi}$  – коефіцієнт оновлення асортименту продукції за планом;

$\frac{Q_{nl}^н}{Q_{nl}}$ ,  $\frac{Q_{\phi}^н}{Q_{\phi}}$  – обсяг випуску нових виробів за планом та фактично

відповідно;

$Q_{пл}$  ,  $Q_{ф}$  – загальний випуск продукції за планом та фактично відповідно.

Завдання 3. Проаналізуйте ритмічність випуску продукції. Розрахуйте коефіцієнт ритмічності на підставі таких даних:

Таблиця 3 (тис. грн)

| Варіант | 1-ша декада |          | 2-га декада |          | 3-тя декада |          |
|---------|-------------|----------|-------------|----------|-------------|----------|
|         | за планом   | фактично | за планом   | фактично | за планом   | фактично |
| 1       | 2           | 3        | 4           | 5        | 6           | 7        |
| 1       | 650         | 500      | 610         | 700      | 740         | 1000     |
| 3       | 3000        | 2000     | 3500        | 3600     | 3500        | 4600     |
| 2       | 200         | 180      | 200         | 216      | 200         | 324      |
| 4       | 200         | 150      | 230         | 200      | 230         | 340      |
| 5       | 2000        | 1800     | 2500        | 2400     | 2500        | 3000     |
| 6       | 400         | 200      | 500         | 400      | 500         | 900      |
| 7       | 600         | 400      | 700         | 500      | 700         | 600      |
| 8       | 800         | 300      | 900         | 800      | 1000        | 1400     |
| 9       | 300         | 200      | 350         | 250      | 350         | 400      |
| 10      | 250         | 150      | 250         | 200      | 300         | 350      |
| 11      | 300         | 300      | 300         | 350      | 300         | 450      |
| 12      | 350         | 300      | 450         | 300      | 400         | 300      |
| 13      | 180         | 120      | 180         | 140      | 140         | 200      |
| 14      | 200         | 140      | 200         | 180      | 300         | 360      |
| 15      | 400         | 300      | 500         | 550      | 600         | 700      |
| 16      | 1200        | 800      | 1200        | 1100     | 1600        | 2200     |
| 17      | 1400        | 1500     | 1800        | 2000     | 1800        | 2000     |
| 18      | 2200        | 1200     | 2400        | 2600     | 3000        | 3600     |
| 19      | 3000        | 2000     | 3000        | 3500     | 3000        | 4000     |
| 20      | 2800        | 2200     | 3200        | 3800     | 4500        | 5500     |
| 21      | 260         | 220      | 260         | 300      | 360         | 380      |
| 22      | 250         | 190      | 250         | 260      | 280         | 350      |
| 23      | 1400        | 1200     | 1500        | 1700     | 1900        | 2100     |
| 24      | 2200        | 2000     | 3000        | 3500     | 3200        | 3100     |
| 25      | 240         | 200      | 260         | 290      | 300         | 380      |
| 26      | 360         | 200      | 390         | 300      | 450         | 500      |
| 27      | 300         | 150      | 300         | 450      | 400         | 600      |
| 28      | 640         | 500      | 660         | 400      | 700         | 1100     |
| 29      | 280         | 200      | 300         | 350      | 320         | 600      |
| 30      | 800         | 300      | 1000        | 1050     | 1200        | 1750     |

Методичні рекомендації до виконання

Ритмічність випуску продукції – виробництво продукції відповідно до встановленого графіка (прийнятого завдання) за певний період часу (день, декаду, місяць, квартал).

Ритмічність виробництва – це збалансована діяльність підприємства, яка сприяє ритмічному виробництву продукції.

Прямі показники оцінки ритмічності роботи підприємства:

$$K_p = \frac{Q^3}{Q_{пл}}, \text{ де}$$

$K_p$  – коефіцієнт ритмічності;

$\frac{Q^3}{Q_{пл}}$  - обсяг продукції зарахованої у виконання плану по ритмічності;

$Q_{пл}$  – випуск продукції згідно виробничої програми;

$$K_s = \sqrt{\sum \frac{(Q - \overline{Q_0})^2 / n}{\overline{Q_0}}}, \text{ де}$$

$K_s$  – коефіцієнт варіації;

$(Q - \overline{Q_0})^2$  -

Завдання 4. Визначте, чи виконано підприємством план за сортністю продукції за звітний період.

Таблиця 4 (тис. грн)

| Варіант | Перший сорт |          | Другий сорт |          | Третій сорт |          |
|---------|-------------|----------|-------------|----------|-------------|----------|
|         | за планом   | фактично | за планом   | фактично | за планом   | фактично |
| А       | 1           | 2        | 3           | 4        | 5           | 6        |
| 1       | 800         | 850      | 200         | 150      | —           | 100      |
| 2       | 900         | 800      | 80          | 70       | 20          | 30       |
| 3       | 800         | 1000     | 300         | 200      | 100         | 200      |
| 4       | 1000        | 900      | 400         | 500      | 100         | —        |
| 5       | 1800        | 1500     | 200         | 200      |             | 100      |
| 6       | 700         | 750      | 200         | 250      | 100         | 100      |
| 7       | 2000        | 2100     | 500         | 200      | 100         | 200      |
| 8       | 4200        | 4000     | 400         | 300      | 200         | 100      |
| 9       | 500         | 480      | 100         | 400      | 500         |          |
| 10      | 2600        | 2400     | 300         | 100      | 100         | -        |
| 11      | 4400        | 4000     | 400         | 600      | 200         | 100      |
| 12      | 6200        | 6000     | 300         | 200      | 100         | 200      |
| 13      | 520         | 500      | 80          | 40       | 40          | 60       |
| 14      | 7400        | 6800     | 500         | 400      | 100         | 300      |
| 15      | 2300        | 2100     | 400         | 250      | 300         | 150      |
| 16      | 4600        | 4500     | 300         | 400      | 100         | 100      |
| 17      | 1700        | 1750     | 200         | 350      | 100         | 50       |
| 18      | 5180        | 5000     | 420         | 380      | 200         | 120      |
| 19      | 2400        | 2380     | 420         | 120      | 180         | 250      |
| 20      | 3150        | 3000     | 250         | 300      | 100         | 100      |
| 21      | 1800        | 1700     | 150         | 100      | 50          | 100      |
| 22      | 2400        | 2200     | 250         | 400      | 150         | 200      |
| 23      | 4180        | 3900     | 220         | 140      | 100         | 160      |
| 24      | 5240        | 5100     | 160         | 260      | 100         | 140      |
| 25      | 2440        | 2180     | 240         | 200      | 120         | 120      |
| 26      | 6200        | 6250     | 450         | 550      | 150         | 200      |
| 27      | 1620        | 1400     | 280         | 380      | 100         | 120      |
| 28      | 4140        | 4300     | 200         | 360      | 160         | 40       |
| 29      | 3180        | 3200     | 400         | 570      | 120         | 230      |
| 30      | 2400        | 2200     | 460         | 130      | 140         | 270      |

Примітка. Ціна продукції першого сорту — 20 грн, другого сорту — 18, третього сорту — 16 грн.

Методичні рекомендації до виконання завдання

**Якість продукції** – сукупність властивостей продукції, що зумовлюють її здатність задовольняти певні потреби споживачів.

**Сортність продукції** – визначити питому вагу кожного сорту у загальному обсязі продукції, середню сортність, середньозважену ціну.

Коефіцієнт сортності розраховується як відношення вартості всієї продукції до вартості тієї ж продукції за умови, що вся вона випускається за ціною вищого сорту.

$$K_{\text{сорт}} = \frac{\sum q_i \cdot p_i}{\sum q_i \cdot p_0}$$

де  $K_{\text{сорт}}$  – коефіцієнт сортності;

$q_i$  – кількість продукції кожного сорту;

$p_i$  – ціна продукції кожного сорту;

$p_0$  – ціна продукції вищого сорту.

$$\bar{c} = \frac{\sum q \cdot c}{\sum q}$$

де  $\bar{c}$  – середня сортність;

$q$  – обсяг продукції певного виду;

$c$  – сорт певного виду продукції.

$$\bar{p} = \frac{\sum q \cdot p}{\sum q}$$

де  $\bar{p}$  – середня сортність;

$q$  – обсяг продукції певного виду;

$p$  – ціна певного виду продукції.

Показники виміру браку:

- обсяг браку у вартісному вимірі – визначається сумою собівартості остаточно забракованих виробів і витрат на виправлення виробів, які можна виправити;

- обсяг браку у відсотках – визначається відношенням обсягу браку за вартістю до собівартості валової продукції;

- сума неприготовленої продукції через виробничий брак – визначається як добуток відношення обсягу валової продукції, призначеної для реалізації, на обсяг забракованої продукції.

Завдання 5. Дайте оцінку затрат матеріалів і розрахуйте вплив факторів на відхилення від плану.

Таблиця 5

| Варіант | Матеріал | За планом                   |           | Фактично                    |           |
|---------|----------|-----------------------------|-----------|-----------------------------|-----------|
|         |          | норми затрат на 1 виріб, кг | сума, грн | норми затрат на 1 виріб, кг | сума, грн |
| A       | 1        | 2                           | 3         | 4                           | 5         |
| 1       | A        | 8                           | 400       | 9                           | 360       |
|         | Б        | 20                          | 30        | 25                          | 25        |
| 2       | A        | 7                           | 280       | 6                           | 270       |
|         | Б        | 2                           | 20        | 2,5                         | 30        |
| 3       | A        | 7,5                         | 150       | 8                           | 144       |
|         | Б        | 4                           | 60        | 4,5                         | 48        |
| 4       | A        | 18                          | 360       | 20                          | 380       |
|         | Б        | 6                           | 420       | 7,5                         | 600       |
| 5       | A        | 70                          | 770       | 75                          | 750       |
|         | Б        | 120                         | 1080      | 115                         | 1150      |
| 6       | A        | 18                          | 360       | 20                          | 340       |
|         | Б        | 160                         | 800       | 170                         | 765       |
| 7       | A        | 50                          | 300       | 48                          | 312       |
|         | Б        | 8                           | 480       | 8,5                         | 374       |
| 8       | A        | 75                          | 750       | 70                          | 840       |
|         | Б        | 25                          | 50        | 30                          | 45        |
| 9       | A        | 120                         | 960       | 125                         | 925       |
|         | Б        | 80                          | 240       | 70                          | 280       |
| 10      | A        | 140                         | 700       | 150                         | 600       |
|         | Б        | 20                          | 160       | 16                          | 144       |
| 11      | A        | 175                         | 700       | 170                         | 850       |
|         | Б        | 18                          | 144       | 20                          | 160       |
| 12      | A        | 150                         | 600       | 154                         | 770       |
|         | Б        | 24                          | 480       |                             | 550       |
| 13      | A        | 125                         | 500       | 120                         | 540       |
|         | Б        | 30                          | 240       | 35                          | 210       |
| 14      | A        | 135                         | 810       | 140                         | 700       |
|         | Б        | 40                          | 100       | 35                          | 105       |
| 15      | A        | 120                         | 840       | 125                         | 750       |
|         | Б        | 25                          | 350       | 30                          | 300       |
| 16      | A        | 100                         | 750       | 120                         | 840       |
|         | Б        | 14                          | 70        | 15                          | 60        |
| 17      | A        | 160                         | 960       | 170                         | 850       |
|         | Б        | 35                          | 350       | 30                          | 330       |
| 18      | A        | 180                         | 1800      | 200                         | 1900      |
|         | Б        | 36                          | 540       | 38                          | 380       |
| 19      | A        | 150                         | 1200      | 160                         | 1120      |
|         | Б        | 18                          | 90        | 15                          | 105       |

|    |   |     |      |     |      |
|----|---|-----|------|-----|------|
| 20 | А | 140 | 2100 | 125 | 2000 |
|    | Б | 15  | 300  | 20  | 260  |
| 21 | А | 120 | 2400 | 125 | 2250 |
|    | Б | 18  | 128  | 20  | 140  |
| 22 | А | 140 | 980  | 150 | 900  |
|    | Б | 20  | 360  | 22  | 330  |
| 23 | А | 160 | 2400 | 175 | 2450 |
|    | Б | 40  | 1200 | 35  | 1400 |
| 24 | А | 165 | 1650 | 170 | 1360 |
|    | Б | 25  | 500  | 30  | 540  |
| 25 | А | 240 | 1920 | 250 | 2250 |
|    | Б | 12  | 600  | 14  | 840  |
| 26 | А | 150 | 3750 | 140 | 4200 |
|    | Б | 60  | 1200 | 70  | 1260 |
| 27 | А | 160 | 1440 | 145 | 1450 |
|    | Б | 16  | 400  | 18  | 396  |
| 28 | А | 130 | 3120 | 140 | 2800 |
|    | Б | 12  | 48   | 15  | 75   |
| 29 | А | 180 | 2700 | 175 | 3150 |
|    | Б | 18  | 720  | 16  | 560  |
| 30 | А | 220 | 3300 | 210 | 3360 |
|    | Б | 26  | 260  | 25  | 300  |

#### Методичні рекомендації до виконання:

Аналіз матеріальних витрат полягає в порівнянні фактичного обсягу їх з плановим чи базовим і в обчисленні дії окремих факторів на виявлені відхилення.. Специфіка цих факторів і конкретна методика аналізу залежить від особливостей технологій, а також від видів сировини, матеріалів і енергоносіїв, які використовуються.

#### Виділяють вплив двох основних факторів:

1. Зміни питомих витрат сировини й матеріалів на одиницю продукції – фактор «норм».
2. Зміни собівартості заготівлі одиниці сировини та матеріалів – фактор «ціна».

Зміна питомих витрат сировини відбувається під впливом причини:

- а) пов'язаних із виконанням плану технічного розвитку в заходах, спрямованих на зниження норм витрачання;

б) зумовлених різними іншими відхиленнями від поточних норм витрат.

На зміну собівартості заготівлі одиниці сировини та матеріалів впливають:

- а) зміна купівельних цін з урахуванням усіх доплат і знижок;
- б) транспортні витрати, до яких належать вантажно-розвантажувальні витрати;
- в) заготівельні витрати.

Завдання 6. Підрахуйте резерви збільшення валового прибутку на підставі таких даних:

Таблиця 6 (тис. грн)

| Варіант | Резерви зростання обсягу реалізації | Резерви зниження собівартості продукції | Інші збитки | Сума уцінки реалізованої продукції | Дебіторська заборгованість, не сплачена в строк | Рентабельність продукції, % |
|---------|-------------------------------------|-----------------------------------------|-------------|------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------|
| A       | 1                                   | 2                                       | 3           | 4                                  | 5                                               | 6                           |
| 1       | 660                                 | 20                                      | 10          | 40                                 | 200                                             | 20                          |
| 2       | 280                                 | 40                                      | 5           | 200                                | 680                                             | 40                          |
| 3       | 580                                 | 100                                     | 20          | 150                                | 450                                             | 45                          |
| 4       | 660                                 | 85                                      | 40          | 400                                | 620                                             | 10                          |
| 5       | 750                                 | 92                                      | 15          | 250                                | 380                                             | 25                          |
| 6       | 540                                 | 45                                      | 27          | 120                                | 420                                             | 35                          |
| 7       | 640                                 | 70                                      | 41          | 280                                | 390                                             | 60                          |
| 8       | 575                                 | 84                                      | 18          | 420                                | 430                                             | 15                          |
| 9       | 384                                 | 10                                      | 10          | 370                                | 460                                             | 28                          |
| 10      | 460                                 | 55                                      | 28          | 160                                | 350                                             | 15                          |
| 11      | 590                                 | 42                                      | 36          | 450                                | 700                                             | 18                          |
| 12      | 705                                 | 105                                     | 18          | 220                                | 640                                             | 17,5                        |
| 13      | 870                                 | 15                                      | 45          | 140                                | 360                                             | 45                          |
| 14      | 670                                 | 44                                      | 28          | 180                                | 420                                             | 34                          |
| 15      | 720                                 | 120                                     | 50          | 350                                | 570                                             | 80                          |
| 16      | 580                                 | 57                                      | 19          | 170                                | 300                                             | 45                          |
| 17      | 900                                 | 49                                      | 22          | 240                                | 450                                             | 50                          |
| 18      | 620                                 | 32                                      | 44          | 410                                | 610                                             | 55                          |
| 19      | 528                                 | 74                                      | 50          | 500                                | 670                                             | 32                          |
| 20      | 668                                 | 80                                      | 27          | 125                                | 240                                             | 67                          |
| 21      | 670                                 | 96                                      | 18          | 175                                | 390                                             | 34                          |
| 22      | 640                                 | 42                                      | 12          | 110                                | 415                                             | 28                          |
| 23      | 730                                 | 66                                      | 46          | 390                                | 200                                             | 46                          |
| 24      | 660                                 | 71                                      | 23          | 440                                | 280                                             | 32                          |
| 25      | 500                                 | 56                                      | 48          | 210                                | 460                                             | 25                          |
| 26      | 820                                 | 75                                      | 60          | 150                                | 640                                             | 64                          |
| 27      | 690                                 | 36                                      | 25          | 400                                | 800                                             | 38                          |
| 28      | 710                                 | 109                                     | 58          | 230                                | 290                                             | 42                          |
| 29      | 590                                 | 125                                     | 30          | 350                                | 410                                             | 18                          |
| 30      | 496                                 | 74                                      | 15          | 180                                | 560                                             | 24                          |

Завдання 7. Який валовий прибуток може бути у підприємства за наведеними даними? Визначте необхідну кількість продукції до продажу, яка забезпечить поліпшення фінансового результату на 400 тис. грн.

Таблиця 7

| Варіант | Обсяг реалізації<br>товарної продукції,<br>тис. грн | Кількість<br>реалізованої<br>продукції, т | Собівартість 1 т<br>реалізованої<br>продукції, грн | У т.ч.<br>змінна частина<br>собівартості 1 т<br>продукції, грн | Загальна сума<br>постій-них витрат<br>підприємства,<br>тис. грн | Фактичний<br>валовий прибуток<br>(збиток), тис. грн |
|---------|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| A       | 1                                                   | 2                                         | 3                                                  | 4                                                              | 5                                                               | 6                                                   |
| 1       | 6270                                                | 95                                        | 70                                                 | 61                                                             |                                                                 |                                                     |
| 2       | 990                                                 | 55                                        | 20                                                 | 16                                                             |                                                                 |                                                     |
| 3       | 1295                                                | 35                                        | 40                                                 | 27                                                             |                                                                 |                                                     |
| 4       | 5220                                                | 90                                        | 60                                                 | 48                                                             |                                                                 |                                                     |
| 5       | 4200                                                | 52,5                                      | 88                                                 | 72                                                             |                                                                 |                                                     |
| 6       | 3360                                                | 80                                        | 46                                                 | 38                                                             |                                                                 |                                                     |
| 7       | 2145                                                | 39                                        | 60                                                 | 45                                                             |                                                                 |                                                     |
| 8       | 340                                                 | 20                                        | 19                                                 | 12                                                             |                                                                 |                                                     |
| 9       | 880                                                 | 40                                        | 25                                                 | 18                                                             |                                                                 |                                                     |
| 10      | 1440                                                | 45                                        | 37                                                 | 27                                                             |                                                                 |                                                     |
| 11      | 5040                                                | 63                                        | 85                                                 | 65                                                             |                                                                 |                                                     |
| 12      | 3440                                                | 86                                        | 46                                                 | 36                                                             |                                                                 |                                                     |
| 13      | 3100                                                | 50                                        | 72                                                 | 52                                                             |                                                                 |                                                     |
| 14      | 2280                                                | 60                                        | 40                                                 | 32                                                             |                                                                 |                                                     |
| 15      | 800                                                 | 40                                        | 22                                                 | 16                                                             |                                                                 |                                                     |
| 16      | 6156                                                | 54                                        | 126                                                | 106                                                            |                                                                 |                                                     |
| 17      | 3480                                                | 58                                        | 60                                                 | 48                                                             |                                                                 |                                                     |
| 18      | 1760                                                | 88                                        | 25                                                 | 15                                                             |                                                                 |                                                     |
| 19      | 5856                                                | 61                                        | 106                                                | 86                                                             |                                                                 |                                                     |
| 20      | 1680                                                | 60                                        | 30                                                 | 24                                                             |                                                                 |                                                     |
| 21      | 1620                                                | 54                                        | 24                                                 | 18                                                             |                                                                 |                                                     |
| 22      | 1974                                                | 42                                        | 57                                                 | 38                                                             |                                                                 |                                                     |
| 23      | 3240                                                | 81                                        | 35                                                 | 25                                                             |                                                                 |                                                     |
| 24      | 2000                                                | 40                                        | 59                                                 | 40                                                             |                                                                 |                                                     |
| 25      | 648                                                 | 30                                        | 20                                                 | 10                                                             |                                                                 |                                                     |
| 26      | 629                                                 | 17                                        | 40                                                 | 20                                                             |                                                                 |                                                     |
| 27      | 3840                                                | 48                                        | 85                                                 | 60                                                             |                                                                 |                                                     |
| 28      | 2940                                                | 42                                        | 69                                                 | 49                                                             |                                                                 |                                                     |
| 29      | 4200                                                | 84                                        | 45                                                 | 40                                                             |                                                                 |                                                     |
| 30      | 1200                                                | 30                                        | 64                                                 | 32                                                             |                                                                 |                                                     |

Завдання 8. Розрахуйте критичну точку обсягу виробництва продукції, за якого забезпечується беззбитковість роботи підприємства.

Таблиця 8

| Варіант | Загальна<br>сума постійних<br>витрат<br>підприємства, тис.<br>грн | Ціна<br>виробу, грн | Собівартість<br>одиниці продукції,<br>грн | Змінна частина<br>собівартості одиниці<br>продукції, грн | Точка без-<br>збитковості роботи<br>підприємства,<br>одиниць | Кількість виробле-<br>ної продукції, тис.<br>одиниць |
|---------|-------------------------------------------------------------------|---------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| A       | 1                                                                 | 2                   | 3                                         | 4                                                        | 5                                                            | 6                                                    |
| 1       | 960                                                               | 40                  | 64                                        | 32                                                       |                                                              |                                                      |
| 2       | 420                                                               | 50                  | 45                                        | 40                                                       |                                                              |                                                      |
| 3       | 840                                                               | 70                  | 69                                        | 49                                                       |                                                              |                                                      |
| 4       | 1200                                                              | 80                  | 85                                        | 60                                                       |                                                              |                                                      |
| 5       | 340                                                               | 37                  | 40                                        | 20                                                       |                                                              |                                                      |
| 6       | 360                                                               | 18                  | 20                                        | 10                                                       |                                                              |                                                      |
| 7       | 760                                                               | 50                  | 59                                        | 40                                                       |                                                              |                                                      |
| 8       | 810                                                               | 40                  | 35                                        | 25                                                       |                                                              |                                                      |
| 9       | 630                                                               | 47                  | 57                                        | 38                                                       |                                                              |                                                      |
| 10      | 324                                                               | 30                  | 24                                        | 18                                                       |                                                              |                                                      |
| 11      | 360                                                               | 28                  | 30                                        | 24                                                       |                                                              |                                                      |
| 12      | 1220                                                              | 96                  | 106                                       | 86                                                       |                                                              |                                                      |
| 13      | 880                                                               | 20                  | 25                                        | 15                                                       |                                                              |                                                      |
| 14      | 720                                                               | 58                  | 60                                        | 48                                                       |                                                              |                                                      |
| 15      | 1080                                                              | 114                 | 126                                       | 106                                                      |                                                              |                                                      |
| 16      | 240                                                               | 20                  | 22                                        | 16                                                       |                                                              |                                                      |
| 17      | 480                                                               | 38                  | 40                                        | 32                                                       |                                                              |                                                      |
| 18      | 1000                                                              | 62                  | 72                                        | 52                                                       |                                                              |                                                      |
| 19      | 860                                                               | 40                  | 46                                        | 36                                                       |                                                              |                                                      |
| 20      | 1260                                                              | 80                  | 85                                        | 65                                                       |                                                              |                                                      |
| 22      | 280                                                               | 22                  | 37                                        | 27                                                       |                                                              |                                                      |
| 23      | 140                                                               | 17                  | 19                                        | 12                                                       |                                                              |                                                      |
| 24      | 585                                                               | 55                  | 60                                        | 45                                                       |                                                              |                                                      |
| 25      | 640                                                               | 42                  | 46                                        | 38                                                       |                                                              |                                                      |
| 26      | 840                                                               | 80                  | 88                                        | 72                                                       |                                                              |                                                      |
| 27      | 1080                                                              | 58                  | 60                                        | 48                                                       |                                                              |                                                      |
| 28      | 455                                                               | 37                  | 40                                        | 27                                                       |                                                              |                                                      |
| 29      | 220                                                               | 18                  | 20                                        | 16                                                       |                                                              |                                                      |
| 30      | 855                                                               | 66                  | 70                                        | 61                                                       |                                                              |                                                      |

Завдання 9. За наведеними даними проаналізуйте прибуток підприємства і вкажіть фактори, які змінили прибуток. Чи є резерви збільшення прибутку?

Таблиця 9

| Варіант                   | Реалізовано продукції |      | Собівартість 1 т реалізованої продукції, грн | Валовий прибуток підприємства, тис. грн | Інші прибутки та збитки | Чистий прибуток |
|---------------------------|-----------------------|------|----------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------------------|-----------------|
|                           | сума, тис. грн        | тонн |                                              |                                         |                         |                 |
| А                         | 1                     | 2    | 3                                            | 4                                       | 5                       | 6               |
| 1                         | 4500                  | 7500 |                                              |                                         | -1000                   |                 |
| 2                         | 4428                  | 8200 | 440                                          |                                         | -600                    |                 |
| 3                         | 4620                  | 8400 | 430                                          |                                         | 800                     |                 |
| 4                         | 4455                  | 8250 | 460                                          |                                         | -560                    |                 |
| 5                         | 4212                  | 8100 | 410                                          |                                         | -690                    |                 |
| 6                         | 4045                  | 7800 | 420                                          |                                         | -210                    |                 |
| 7                         | 3984                  | 8300 | 410                                          |                                         | -480                    |                 |
| 8                         | 4068                  | 7200 | 425                                          |                                         | -800                    |                 |
| 9                         | 3149                  | 8150 | 390                                          |                                         | -470                    |                 |
| 10                        | 4242                  | 8400 | 415                                          |                                         | -650                    |                 |
| 11                        | 4290                  | 8250 | 380                                          |                                         | -900                    |                 |
| 12                        | 4187                  | 7900 | 450                                          |                                         | -500                    |                 |
| 13                        | 4142                  | 7600 | 735                                          |                                         | -636                    |                 |
| 14                        | 4292                  | 8350 | 444                                          |                                         | -480                    |                 |
| 15                        | 4326                  | 8400 | 425                                          |                                         | -456                    |                 |
| 16                        | 4251                  | 7800 | 465                                          |                                         | -420                    |                 |
| 17                        | 4347                  | 8050 | 450                                          |                                         | -520                    |                 |
| 18                        | 4662                  | 9000 | 438                                          |                                         | -610                    |                 |
| 19                        | 4138                  | 8550 | 394                                          |                                         | -600                    |                 |
| 20                        | 3189                  | 8420 | 380                                          |                                         | -480                    |                 |
| 21                        | 4134                  | 7950 | 410                                          |                                         | -470                    |                 |
| 22                        | 4221                  | 8040 | 445                                          |                                         | 540                     |                 |
| 23                        | 4738                  | 8550 | 430                                          |                                         | -901                    |                 |
| 24                        | 4293                  | 8100 | 410                                          |                                         | -860                    |                 |
| 25                        | 4108                  | 7900 | 380                                          |                                         | -800                    |                 |
| 26                        | 3648                  | 7600 | 390                                          |                                         | -480                    |                 |
| 27                        | 4171                  | 8600 | 405                                          |                                         | -280                    |                 |
| 28                        | 3978                  | 7800 | 370                                          |                                         | -890                    |                 |
| 29                        | 4266                  | 7900 | 410                                          |                                         | -907                    |                 |
| 30                        | 3910                  | 8500 | 370                                          |                                         | -805                    |                 |
| План (для всіх варіантів) | 4000                  | 8000 | 400                                          |                                         | -500                    | 300             |

Завдання 10. За наведеними даними дайте оцінку виконання плану за прибутком. Які фактори вплинули на прибуток і чи є резерви його зростання?

Таблиця 10 (тис. грн)

| Варіант | Обсяг реалізації продукції |          | Валовий прибуток |          | Чистий прибуток |          |
|---------|----------------------------|----------|------------------|----------|-----------------|----------|
|         | за планом                  | фактично | за планом        | фактично | за планом       | фактично |
| А       | 1                          | 2        | 3                | 4        | 5               | 6        |
| 1       | 2400                       | 2448     | 250              | 260      | 100             | 95       |
| 2       | 2600                       | 2496     | 300              | 270      | 150             | 152      |
| 3       | 4400                       | 4480     | 600              | 660      | 200             | 208      |
| 4       | 5600                       | 5824     | 2800             | 2900     | 450             | 440      |
| 5       | 5200                       | 5356     | 1500             | 1590     | 600             | 580      |
| 6       | 3400                       | 3230     | 1000             | 900      | 420             | 400      |
| 7       | 3500                       | 3430     | 800              | 810      | 360             | 340      |
| 8       | 4800                       | 4848     | 750              | 780      | 220             | 200      |
| 9       | 6600                       | 6798     | 680              | 748      | 108             | 110      |
| 10      | 2800                       | 3080     | 420              | 441      | 80              | 84       |
| 11      | 4500                       | 4455     | 800              | 768      | 260             | 265      |
| 12      | 7200                       | 7344     | 760              | 740      | 180             | 202      |
| 13      | 3600                       | 3528     | 400              | 360      | 50              | 40       |
| 14      | 6800                       | 6596     | 850              | 765      | 240             | 220      |
| 15      | 5300                       | 5512     | 340              | 355      | 55              | 60       |
| 16      | 4200                       | 3990     | 520              | 580      | 110             | 124      |
| 17      | 5400                       | 6048     | 575              | 590      | 212             | 244      |
| 18      | 2900                       | 3132     | 296              | 308      | 94              | 102      |
| 19      | 4600                       | 4508     | 315              | 310      | 118             | 111      |
| 20      | 3100                       | 3007     | 284              | 278      | 86              | 82       |
| 21      | 4500                       | 4590     | 316              | 320      | 98              | 100      |
| 22      | 6200                       | 6138     | 473              | 480      | 126             | 124      |
| 23      | 4100                       | 4018     | 346              | 338      | 88              | 91       |
| 24      | 5250                       | 5460     | 460              | 472      | 144             | 138      |
| 25      | 2450                       | 2499     | 250              | 258      | 60              | 63       |
| 26      | 4400                       | 4488     | 485              | 490      | 120             | 122      |
| 27      | 5600                       | 5656     | 572              | 578      | 145             | 140      |
| 28      | 2800                       | 2688     | 360              | 344      | 102             | 98       |
| 29      | 4800                       | 4704     | 396              | 402      | 148             | 130      |
| 30      | 3200                       | 3424     | 370              | 380      | 102             | 86       |

Завдання 11. Розрахуйте оборотність оборотних активів. Чи має місце вивільнення оборотних коштів з обороту внаслідок прискорення їх оборотності?

Таблиця 11

| Варіант | Фактичний обсяг реалізації (без ПДВ) у звітному році, тис. грн | Собівартість реалізованої продукції, тис грн | Середньорічні залишки оборотних активів у звітному році, тис. грн | Тривалість одного обороту оборотних активів, дні |                 | Відносне вивільнення або залучення коштів, тис. грн |
|---------|----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------|-----------------------------------------------------|
|         |                                                                |                                              |                                                                   | у минулому році                                  | у звітному році |                                                     |
| A       | 1                                                              | 2                                            | 3                                                                 | 4                                                | 5               | 6                                                   |
| 1       | 8 640                                                          | 4 320                                        | 1800                                                              | 140                                              | 150             |                                                     |
| 2       | 10 200                                                         | 5 100                                        | 1700                                                              | 125                                              | 120             |                                                     |
| 3       | 9 000                                                          | 7 200                                        | 1800                                                              | 110                                              | 90              |                                                     |
| 4       | 7000                                                           | 3500                                         | 700                                                               | 70                                               | 72              |                                                     |
| 5       | 9 000                                                          | 6 000                                        | 1200                                                              | 80                                               | 72              |                                                     |
| 6       | 6 480                                                          | 5 400                                        | 900                                                               | 68                                               | 60              |                                                     |
| 7       | 12 800                                                         | 6 400                                        | 800                                                               | 50                                               | 45              |                                                     |
| 8       | 11 250                                                         | 7 500                                        | 750                                                               | 40                                               | 36              |                                                     |
| 9       | 9 120                                                          | 4 560                                        | 1520                                                              | 115                                              | 120             |                                                     |
| 10      | 8 928                                                          | 4 960                                        | 1240                                                              | 120                                              | 90              |                                                     |
| 11      | 10 200                                                         | 5 100                                        | 1020                                                              | 80                                               | 72              |                                                     |
| 12      | 8 640                                                          | 5 760                                        | 960                                                               | 58                                               | 60              |                                                     |
| 13      | 12 096                                                         | 6 720                                        | 840                                                               | 60                                               | 45              |                                                     |
| 14      | 15 600                                                         | 7 800                                        | 54                                                                | 60                                               |                 |                                                     |
| 15      | 13 680                                                         | 11 400                                       | 950                                                               | 36                                               | 30              |                                                     |
| 16      | 9 000                                                          | 4 500                                        | 1200                                                              | 90                                               | 96              |                                                     |
| 17      | 8 424                                                          | 5 616                                        | 1560                                                              | 120                                              | 100             |                                                     |
| 18      | 12 600                                                         | 10 080                                       | 1400                                                              | 60                                               | 50              |                                                     |
| 19      | 12 480                                                         | 6 240                                        | 1300                                                              | 72                                               | 75              |                                                     |
| 20      | 14 250                                                         | 11 400                                       | 4750                                                              | 155                                              | 150             |                                                     |
| 21      | 14 520                                                         | 13 200                                       | 2200                                                              | 57                                               | 60              |                                                     |
| 22      | 17 040                                                         | 14 200                                       | 3550                                                              | 82                                               | 90              |                                                     |
| 23      | 21 525                                                         | 15 375                                       | 4100                                                              | 94                                               | 96              |                                                     |
| 24      | 18 288                                                         | 9 144                                        | 2540                                                              | 108                                              | 100             |                                                     |
| 25      | 15 822                                                         | 8 790                                        | 5860                                                              | 220                                              | 240             |                                                     |
| 26      | 11 592                                                         | 8 280                                        | 4600                                                              | 210                                              | 200             |                                                     |
| 27      | 12540                                                          | 11 400                                       | 3800                                                              | 135                                              | 120             |                                                     |
| 28      | 11 448                                                         | 9 540                                        | 4240                                                              | 170                                              | 160             |                                                     |
| 29      | 17 040                                                         | 8 520                                        | 3550                                                              | 145                                              | 150             |                                                     |

|    |        |        |      |    |    |  |
|----|--------|--------|------|----|----|--|
| 30 | 14 840 | 10 600 | 2650 | 96 | 90 |  |
|----|--------|--------|------|----|----|--|

Завдання 12. За наведеними в табл. 12 і 13 даними завершіть складання бухгалтерського балансу. Проведіть аналіз фінансового стану підприємства і зробіть для цього:

1) порівняльний аналітичний баланс; 2) групування активів підприємства за ступенем їх ліквідності; 3) коефіцієнти ліквідності.

Таблиця 12 (тис. грн)

| Варіант | Статті бухгалтерського балансу станом на початок року |        |      |        |        |        |
|---------|-------------------------------------------------------|--------|------|--------|--------|--------|
|         | 100                                                   | 210    | 230  | 500    | 530    | 540    |
| А       | 1                                                     | 2      | 3    | 4      | 5      | 6      |
| —       | 20 124                                                | 8100   | 124  | 4 510  | 2 000  | 18 039 |
| 1       | 28 124                                                | 9100   | 1124 | 5 510  | 4 000  | 25 039 |
| 2       | 30 124                                                | 9 600  | 624  | 5 010  | 3 500  | 28 039 |
| 3       | 35 124                                                | 12 500 | 724  | 6 510  | 11000  | 27 039 |
| 4       | 30 124                                                | 9100   | 2124 | 8 510  | 3 000  | 26 039 |
| 5       | 26 124                                                | 13 800 | 424  | 14 510 | 2 500  | 18 539 |
| 6       | 30 124                                                | 17100  | 124  | 13 510 | 2 500  | 27 539 |
| 7       | 29 124                                                | 12 900 | 324  | 9 510  | 7 000  | 22 039 |
| 8       | 32 124                                                | 13 200 | 1024 | 14 510 | 10 000 | 18 039 |
| 9       | 30 124                                                | 14 600 | 624  | 5 010  | 8 500  | 28 039 |
| 10      | 27 124                                                | 16 000 | 224  | 4 510  | 9 000  | 26 039 |
| 11      | 30 124                                                | 7 100  | 1124 | 6 510  | 3 000  | 25 039 |
| 12      | 28 124                                                | 11600  | 624  | 4 010  | 4 500  | 28 039 |
| 13      | 33 124                                                | 13 000 | 224  | 3 510  | 12 000 | 29 039 |
| 14      | 25 124                                                | 15 100 | 1124 | 12 510 | 3 500  | 19 539 |
| 15      | 22 124                                                | 17 800 | 424  | 10 510 | 6 500  | 18 539 |
| 16      | 25 124                                                | 22 000 | 224  | 8 510  | 7 500  | 27 539 |
| 17      | 21 124                                                | 20 900 | 324  | 7 510  | 9 000  | 22 039 |
| 18      | 30 124                                                | 15 400 | 824  | 12 510 | 11000  | 19 039 |
| 19      | 26 124                                                | 18 600 | 624  | 4 010  | 7 500  | 30 039 |
| 20      | 22 124                                                | 20 800 | 424  | 7 510  | 6 500  | 25 539 |
| 21      | 26 124                                                | 11 300 | 924  | 3 510  | 9 500  | 24 539 |
| 22      | 27124                                                 | 12 700 | 524  | 4 010  | 2 500  | 30 039 |
| 23      | 31 124                                                | 16 600 | 624  | 2 510  | 15 000 | 27 039 |
| 24      | 20 124                                                | 20 700 | 524  | 7 510  | 8 500  | 19 539 |
| 25      | 19 124                                                | 19 800 | 1424 | 10 510 | 5 500  | 16 539 |
| 26      | 23 124                                                | 24 000 | 224  | 6 510  | 7 500  | 29 539 |
| 27      | 17 124                                                | 23 000 | 1324 | 3 510  | 12 000 | 22 039 |
| 28      | 25 124                                                | 20 600 | 624  | 7 510  | 11000  | 24 039 |
| 29      | 22 124                                                | 21 600 | 1624 | 010    | 11 500 | 27 039 |

|    |        |        |     |       |       |        |
|----|--------|--------|-----|-------|-------|--------|
| 30 | 20 124 | 22 900 | 324 | 5 510 | 8 500 | 25 539 |
|----|--------|--------|-----|-------|-------|--------|

Таблиця 13

| Варіант | Статті бухгалтерського балансу станом на кінець року |        |      |        |        |        |
|---------|------------------------------------------------------|--------|------|--------|--------|--------|
|         | 100                                                  | 210    | 230  | 500    | 530    | 540    |
| A       | 1                                                    | 2      | 3    | 4      | 5      | 6      |
| 1       | 35 926                                               | 9 200  | 1527 | 10 041 | 8 248  | 18 528 |
| 2       | 40 926                                               | 7 300  | 427  | 12 041 | 7 248  | 19 528 |
| 3       | 38 926                                               | 15 200 | 2527 | 10 041 | 9 248  | 27 528 |
| 4       | 39 926                                               | 9 500  | 227  | 11041  | 5 248  | 23 528 |
| 5       | 34 926                                               | 16 107 | 620  | 6 041  | 13 248 | 18 528 |
| 6       | 41926                                                | 13 400 | 327  | 13 041 | 11 248 | 21 528 |
| 7       | 36 926                                               | 11 200 | 2527 | 8 041  | 12 248 | 20 528 |
| 8       | 42 926                                               | 9 000  | 727  | 14 041 | 9 248  | 22 528 |
| 9       | 37 926                                               | 14 200 | 1527 | 9 041  | 15 248 | 19 528 |
| 10      | 33 926                                               | 16 900 | 827  | 5 041  | 16 248 | 20 528 |
| 11      | 32 926                                               | 12 200 | 1527 | 7 041  | 11 248 | 18 528 |
| 12      | 34 926                                               | 13 307 | 420  | 6 041  | 7 248  | 25 528 |
| 13      | 33 926                                               | 20 200 | 2527 | 5 041  | 9 248  | 32 528 |
| 14      | 35 926                                               | 14 500 | 227  | 7 041  | 5 248  | 27 528 |
| 15      | 33 926                                               | 17107  | 620  | 5 041  | 14 248 | 18 528 |
| 16      | 39 926                                               | 15 406 | 321  | 11 041 | 11 248 | 23 528 |
| 17      | 29 926                                               | 18 200 | 2527 | 1041   | 12 248 | 27 528 |
| 18      | 37 926                                               | 17 027 | 700  | 6 041  | 10 248 | 29 528 |
| 19      | 33 926                                               | 18 200 | 1527 | 5 041  | 15 248 | 23 528 |
| 20      | 27 926                                               | 21927  | 800  | 4 041  | 12 248 | 25 528 |
| 21      | 30 926                                               | 14 207 | 1520 | 6 041  | 2248   | 28 528 |
| 22      | 35 926                                               | 12 307 | 420  | 5 041  | 8 248  | 25 528 |
| 23      | 31926                                                | 22 200 | 2527 | 4 041  | 10 248 | 32 528 |
| 24      | 34 926                                               | 15 520 | 207  | 6 041  | 6248   | 27 528 |
| 25      | 32 926                                               | 18 107 | 620  | 5 041  | 12 248 | 20 528 |
| 26      | 37 926                                               | 17 426 | 301  | 8 041  | 14 248 | 23 528 |
| 27      | 30 926                                               | 18 227 | 1500 | 4 041  | 12 248 | 24 528 |
| 28      | 38 926                                               | 18 021 | 706  | 5 041  | 10 248 | 30 528 |
| 29      | 32 926                                               | 19 524 | 1203 | 3 041  | 15 248 | 25 528 |
| 30      | 28 926                                               | 20 925 | 802  | 4 041  | 10 248 | 27 528 |

## СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

### *Нормативні документи*

1. Альбом форм державних статистичних спостережень на 2016 рік. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Загальний табель (перелік) форм державних статистичних спостережень на 2017 рік. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Інструкція зі статистики кількості працівників: Наказ Державного комітету статистики України від 28.09.2005 р. № 286.
4. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: Наказ Міністерства економіки України від 19.01.2006 р. № 14 (у редакції наказу Міністерства економіки України від 26.10.2010 р. № 1361).
5. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ: Міжнародний документ від 01.01.2012 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/>.
6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 (зі змінами та доповненнями).
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20 (зі змінами та доповненнями).
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 (зі змінами та доповненнями).

9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 (зі змінами та доповненнями).

10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва»: Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 р. № 39 (зі змінами та доповненнями).

11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 27 «Необоротні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.11.2003 р. № 617 (зі змінами та доповненнями).

12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92 (зі змінами та доповненнями).

13. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 р. № 246 (зі змінами та доповненнями).

14. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-ХІУ (зі змінами та доповненнями).

15. Про державну статистику: Закон України від 17.09.1992 р. №2614-ХІІ (зі змінами та доповненнями).

16. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433 (зі змінами та доповненнями).

#### *Основна література*

17. Загородній А.Г. Теорія економічного аналізу: навч. посібник / А. Г. Загородній, Г.І. Кіндрацька, З.О. Коваль, О.І. Тивончук. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2012.-328 с.

18. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз: підручник / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній. - 3-тє вид., перероб. і доп. - К.: Знання, 2008. - 487 с.
19. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посібник / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко та ін. За заг. ред проф. Т.Д. Косової - К.: Центр навчальної літератури, 2012. - 528с.
20. Мних Є.В. Економічний аналіз: підручник / Є.В. Мних. - К.: Знання, 2011. - 630 с.
21. Отенко І.П. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник / І.П. Отенко, З.Ф. Петряєва. - Харків : Видавництво ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2014. - 418 с.
22. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посібник / Г.В. Савицька. - 3-тє вид., випр. і доп. - К.: Знання, 2007. - 668 с.
23. Сіменко І.В. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник / І.В. Сіменко, Т.Д. Косова. - К.: Центр навчальної літератури, 2013. - 384 с.
24. Тринька Л.Я. Економічний аналіз: навчально-методичний посібник / Л.Я. Тринька, О.В. Липчанська. - К.: Алерта, 2013. - 568 с.
25. Фінансово-економічний словник / Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. - 3-тє вид., доп. та переробл. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2011. - 844 с.
26. Шевчук В.О. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник / В.О. Шевчук, О.В. Коновалова, В.П. Пантелєєв. - К.: Інформ.-аналіт. агентство, 2011. - 399 с.
27. Шкарабан СІ. Організація і методика економічного аналізу (збірник задач) / СІ. Шкарабан, СЄ. Познахівський, П.Я. Попович. - Тернопіль: Економічна думка, 2009. - 176 с.
28. Шпанковська Н.Г. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій: навч. посібник / Н.Г. Шпанковська, Г.О. Король, К.Ф. Ковальчук. За ред. К.Ф. Ковальчука. - К.: Центр навчальної літератури, 2012. - 328 с.

### *Додаткова література*

29. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посібник / О.Я. Базилінська. - 2-ге вид. - К.: Центр навчальної літератури, 2011. - 328 с.
30. Бондар М.І. Звітність підприємства: підручник / М.І. Бондар, Ю.А. Верига, М.М. Орищенко. - К.: Центр навчальної літератури, 2015. - 570 с.
31. Гаркуша Н.М. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: навч. посібник / Н.М. Гаркуша, О.В. Цуканова, О.О. Горошанська. - 2-ге вид., стер. - К.: Знання, 2012. - 591 с.
32. Герасименко Т.О. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник / Т.О. Герасименко, О.М. Мазуренко. - Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2014.-319 с.
33. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: навч. посібник / Б.Є. Грабовецький. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. - 256 с.
34. Загородній А.Г. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: навч. посібник / А.Г. Загородній, І.Й. Яремко, Л.М. Пилипенко, А.С. Мороз. - Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. - 216 с.
35. Загурський О.М. Фінансовий аналіз: кредитно - модульний курс: навч. посібник / О.М. Загурський. - К.: Центр навчальної літератури, 2013. - 472 с.
36. Кіндрацька Г.І. Аналітичне забезпечення формування конкурентної стратегії організації / Г.І. Кіндрацька, Ю.І. Кулиняк, А.Г. Загородній // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Проблеми економіки та управління. - Львів., 2013. -Вип. 754.-С. 106-115.
37. Кіндрацька Г.І. Сегментний аналіз: проблеми конвергенції підходів до сегментації ринку / Г.І. Кіндрацька, Ю.І. Кулиняк // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - Львів., 2012. - Вип. 722. - С. 93-99.

38. Кіндрацька Г.І. Стійкість підприємства: діалектика статичної і динамічної / Г.І. Кіндрацька // Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. - Львів., 2014. - Вип. 797.-С. 235-241.
39. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: навч. посібник / Г.І. Кіндрацька - 2-ге вид., перероб і доповн. - К.: Знання, 2010. - 406 с.
40. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посібник / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко. - К.: Центр навчальної літератури, 2012. - 528 с.
41. Косова Т.Д. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Т.Д. Косова. - К.: Центр навчальної літератури, 2013. - 440 с.
42. Костенко Т.Д. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства: навч. посібник / Т.Д. Костенко. 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 400 с.
43. Лучко М.Р. Фінансовий аналіз: навч. посібник / М.Р. Лучко, С.М. Жукевич, А.І. Фаріон. - Тернопіль: ТНЕУ, 2016. - 301 с.
44. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: підручник / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. - К.: КНТЕУ, 2014.-536 с.
45. Партин Г.О. Управлінський облік: підручник / Г.О. Партин, А.Г. Загородній, Т.І. Свідрик та ін. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. - 280 с.
46. Приймак В.І. Математичні методи економічного аналізу: навч. посібник / В.І. Приймак. - К.: Центр навчальної літератури, 2009. - 296 с.
47. Редько В.Є. Аналіз діяльності підприємств туризму: навч. посібник / В.Є. Редько. -Дніпропетровськ: Акцент, 2015. - 242 с.
48. Тринька Л.Я. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Л.Я. Тринька, О.В. Іванчук. - К.: Алерта, 2014.-768 с.
49. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: навч. посібник / Ю.М. Тютюнник. - Полтава: РВВ ПДАА, 2014. - 2 ч. - 394 с.

50. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: підручник / Ю.С. Цал-Цалко, Ю.Ю. Мороз, Л.А. Суліменко. - Житомир: Рута, 2012. - 608 с.

51. Чернелевський Л.М. Аналіз діяльності підприємств та банківський установ: економічний, фінансово-інвестиційний, стратегічний: підручник / Л.М. Чернелевський, Н.Г. Слободян, О.В. Михайленко. -К.: Хай-Тек Прес, 2009. - 640 с.

52. Черниш С.С. Економічний аналіз: навч. посібник / С.С. Черниш. - К.: Центр навчальної літератури, 2010. - 312 с.

#### *Інтернет-ресурси*

53. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

54. Інтернет сайт Кабінету міністрів України. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/>.

55. Інформаційна база даних учасників фондового ринку [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/>.

56. Нормативні акти України. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua/>.